

de steder, hvor medarbejderne har den mindste indflydelse, og hvor man har akademiske råd, som kun har indflydelse i den udstrækning, at den ansatte ledelse overhovedet ønsker at tale med dem og lytte til dem.

Men løftet dengang var jo, at så skulle man til gengæld få frihed, for fra regeringens side nærede man tillid til, at når man havde udpegede bestyrelsesformænd, udpegede bestyrelser, som ansatte rektorer, så ville disse universitetsledelser optræde fornuftigt og i overensstemmelse med de politiske målsætninger, som regeringen og folketingsflertallet havde.

Kl. 19.15

Om det kunne være gået sådan, ved vi ingenting om, for knap nok var det her sket, før man fik travlt med at fratage de nye ledelser, de nye bestyrelser magten over universiteterne. Og det er jo så det, som vi har set et klimaks af med de tiltag, der bliver gennemført i år.

Det er jo, synes jeg, et eller andet sted bemærkelsesværdigt, at når man forsøger at lave en sammenligning – og jeg anerkender, at det kun er et forsøg – mellem, hvordan forholdene er i Danmark, og hvordan forholdene er i andre lande, så er der kun en ting at konstatere, og det er, at man i Danmark har drevet det vidt med fra statslig side at styre og regulere universiteterne.

Man har et økonomisk styringsinstrument, et taxametersystem, der nu skal finpudses yderligere med straffeforanstillinger over for universiteter, der ikke sørger for, at de studerende bliver færdige til tiden. Det økonomiske styringsinstrument har man så suppleret med, at man har udviklingskontrakter, som formuleres i et underligt, uklart, uigennemsigtigt gråzoneområde, hvor det er meget uklart, hvad der sådan er regeringens, ministerens udspil til universiteterne, og hvad universiteterne selv finder ud af – og ud over en generel udviklingskontrakt, som på nogle områder er ret detaljeret, har man altså et lovreguleret område, hvor man meget detaljeret går ned og beskriver, hvordan universiteterne skal organisere deres virksomhed.

Det er faktisk et helt utrolig centralistisk bureaukrati, man har fået bygget op på de danske universiteter, og der er ikke noget at sige til, at kreativiteten har dårlige vilkår.

På den baggrund vil jeg sige, at vi støtter Det Radikale Venstres forslag. Vi synes nok i Enhedslisten, at man godt kunne springe noget af analysearbejdet og undersøgelsesarbejdet over og gå direkte til handling og aktion. Vi havde i forbindelse med den lov, der i dag blev vedta-

get, stillet en række ændringsforslag til den, der ganske enkelt ville afregulere de danske universiteter, og den risiko turde vi godt løbe. Men hvis vi skal via en undersøgelse for at komme for alvor i gang med det, medvirker vi gerne til det. Så vi vil altså støtte Det Radikale Venstres forslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak. Jeg skal nu give ordet til ordføreren for forslagsstillerne, fru Charlotte Fischer.

Charlotte Fischer (RV):

I bemærkningerne til universitetsloven, som blev vedtaget i 2003, står, at styrket ledelse skal kombineres med øget frihed fra central, statslig styring.

Den her besværgelse om frihed er blevet gentaget rigtig mange gange siden i flere forskellige sammenhænge, og det er vel egentlig naturligt at spørge sig selv, om forventningerne til frihed så er blevet indfriet. Det var jo i hvert fald hensigten, da man vedtog universitetsloven i 2003. Svaret må være, sådan som det er i dag, at det er det ikke. Noget frihed er der kommet, men det er slet ikke tilstrækkeligt.

Jeg giver jo Enhedslistens ordfører fuldstændig ret i, at det rummer sin egen grumme ironi, at vi her i dag står og taler om afregulering af universiteterne, mens vi samme dag har haft den ny universitetslov til debat og vedtagelse, og den jo rummer rigtig mange eksempler på unødige detaljeregulering.

Vi ville gerne have bragt hele spørgsmålet op, fordi vi dybest set mener, at det her handler om at få en helt ny tænkning ind på universitetsområdet. Vi skal styre som politikere efter mål, og så skal vi overlade det til universiteterne og deres aktivitet og energi at finde ud af, hvordan man så fylder de her rammer ud.

Hvorfor er det så vigtigt med frihed, kunne man spørge sig selv. Vi har en dyb overbevisning om her i Det Radikale Venstre, at frihed faktisk er det, der allerbedst sikrer kvalitet. Det er ikke bare frihed i alenlange mængder og uden noget som helst, men det er utrolig vigtigt, at universiteterne, ligesom det gælder på alle mulige andre offentlige styringsområder, har et råderum, hvor de kan finde ud af, hvilke redskaber og løsninger der er bedst til at opnå de mål, vi som politikere udstikker. Embedsmænd, der sidder i et ministerium, er dygtige og kan en hel masse, men i sidste ende tror vi, at de, der sidder derude, alligevel ved bedst.